

Advies Erfgoed – 16 maart 2026

Dommelen, Lage Heide Zuid

Deze locatie overlapt niet met een gebied 'Cultuurhistorische waarden' zoals opgenomen in de Omgevingsverordening, artikel 5.44 (Cultuurhistorische waarden) en op de Cultuurhistorische Waardenkaart (CHW). Er is dan ook geen sprake van strijdigheid met provinciaal belang in zake erfgoed.

Valkenswaard, Hoppenbrouwers

Deze locatie overlapt met een gebied 'Cultuurhistorische waarden' zoals opgenomen in de Omgevingsverordening, artikel 5.44 (Cultuurhistorische waarden) en op de Cultuurhistorische Waardenkaart (CHW). Dit betreft het gebied 'Beekdal van de Dommel'. Belangrijke op de CHW benoemde waarden zijn hier restanten van hakhoutbossen, houtwallen, zandpaden, greppels, die vaak ook de strookvormige percelering haaks op de beek markeren.

Het plangebied ligt ingeklemd tussen hard begrensde stedenbouwkundige uitbreidingen uit de jaren 1960 en betreft niet het dal van de Dommel zelf, maar een zijdal langs de Rijt, een gegraven zijloop van de Dommel. Het gebied omvat naast de Rijt nog enkele (restanten) van houtwallen op oude kavelgrenzen.

Wij zien het voorliggende plan als strijdig met Omgevingsverordening, artikel 5.44. Het plan vormt een blijvend onevenredige aantasting van de waarden van het gebied zoals beschreven op de CHW. De stedenbouwkundige bebouwing kruipt wel erg dicht op de Rijt die bovendien in een aantal varianten wordt vergraven zonder het relatief rechte historische tracé te respecteren. Daarnaast voorziet het plan in onvoldoende mate in herstel en versterking van cultuurhistorische waarden, naast behoud eveneens een uitgangspunt van Omgevingsverordening, artikel 5.44.

Wij zien mogelijkheden om de strijdigheid met Omgevingsverordening, artikel 5.44 op te heffen door een aangepast plan dat:

1. meer dan het voorliggende plan voorziet in behoud van de historische kenmerken van de Rijt en in het bewaren van meer afstand tot de Rijt.
2. meer dan het voorliggende plan voorziet in herstel en versterking van cultuurhistorische waarden, zoals het herstel van enkele verdwenen houtwallen.

Valkenswaard, Weegbree

Deze locatie overlapt met een gebied 'Cultuurhistorische waarden' zoals opgenomen in de Omgevingsverordening, artikel 5.44 (Cultuurhistorische waarden) en op de Cultuurhistorische Waardenkaart (CHW). Dit betreft het gebied 'Akkercomplex Loonse Akkers'. Belangrijke op de CHW benoemde waarden zijn hier open akkers (waarbij ook het grondgebonden agrarische gebruik als waarde is benoemd), zandpaden en houtwallen.

Wij zien het plan als strijdig met Omgevingsverordening, artikel 5.44. Het plan vormt een blijvend onevenredige aantasting van de waarden van het gebied zoals beschreven op de CHW. Waarden als 'open akkers' verdragen zich niet met een stedenbouwkundige invulling.

Wij zien geen mogelijkheden om de strijdigheid met Omgevingsverordening, artikel 5.44 op te heffen met een aangepast plan.